

วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมือง การเมืองในจังหวัดนนทบุรี*

POLITICAL CULTURE OF THE DEMOCRATIC AFFECTING POLITICAL DEVELOPMENT OF POLITICIANS IN NONTHABURI PROVINCE

ธัญนิชา ชานธนาฤทธิ์¹, ธนกรุต โพธิ์เงิน² และ วิทยา สุจริตธนารักษ์³

Thannicha Chanthanarit¹, Thanakrit Phoengum² and Witthaya Sujarithanarak³

¹⁻³มหาวิทยาลัยปทุมธานี

¹⁻³Pathumthani University, Thailand

Corresponding author E-mail: Dr_thanakrit@hotmail.com

Received 23 April 2024; Revised 19 June 2024; Accepted 20 June 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมือง 2) วิเคราะห์วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมือง และ 3) เสนอแนวทางการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี เป็นวิจัยแบบผสมวิธี กรอบแนวคิดใช้แนวคิดและทฤษฎีของ สมบัติ อารังธัญวงศ์ ; ทินพันธ์ นาคะตะ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 1,288,637 คน นำมาคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเปิดของ เครจซี่ และมอร์แกน ได้จำนวน 400 คน สัมภาษณ์นักการเมือง ผู้นำชุมชน จำนวน 15 คน เครื่องมือการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามที่เป็น มาตรฐานส่วนประมาณค่า

* วิจิต ธัญนิชา ชานธนาฤทธิ์, ธนกรุต โพธิ์เงิน และ วิทยา สุจริตธนารักษ์. (2567). วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี. วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 4(3), 78-105.
Thannicha Chanthanarit, Thanakrit Phoengum and Witthaya Sujarithanarak. (2024). Political Culture of the Democratic Affecting Political Development of Politicians in Nonthaburi Province. Journal of Political Science Mahamakut Buddhist University, 4(3), 78-105.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jpsmbu/index>

5 ระดับ แบบสัมภาษณ์และนำข้อมูลคุณภาพมาวิเคราะห์สรุปเนื้อหา สถิติที่ใช้ได้แก่ แจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านค่าเฉลี่ยมากไปน้อย พบว่า ระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ และมีเหตุผล อยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน คือด้านการมองโลกในแง่ดี ด้านความสำนึกในหน้าที่พลเมืองด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ด้านการเคารพกติกาของการปกครองแบบระบอบประชาธิปไตย ด้านการศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย และอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน ด้านการยึดมั่นหลักความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล 2) ผลการวิเคราะห์วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย พบว่า ตัวแปร 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเคารพกติกาของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ด้านการมองโลกในแง่ดีส่งผลด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล และด้านการไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี ได้ร้อยละ 50.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) แนวทางการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี ต้องดำเนินการส่งเสริมเกี่ยวกับระบบประชาธิปไตยและวัฒนธรรมทางการเมือง ทุกฝ่ายร่วมป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน พัฒนาระบบการเมืองให้มีประสิทธิภาพและประชาชนต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ลงคะแนนเสียง แสดงความคิดเห็นในกิจกรรมสาธารณะ

คำสำคัญ: วัฒนธรรมทางการเมือง, ประชาธิปไตย, นักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี

Abstract

The objectives of this research were 1) to study level of political culture of the democratic affecting political development of politicians, 2) to analyze political culture of the democratic affecting political development of politicians, and 3) to present political development guideline of politicians in Nonthaburi province. This research was mixed methodology. The conceptual

framework of the research was applied from Lucian W. Pye 's study. The population consisted of 1,288,637 people who aged 18 years old and lived in Nonthaburi province. The samples were 400 people determined by Krejcie & Morgan's table and interviewed 15 politicians, community leaders. The instruments used in this research were a 5 -rating scale questionnaire, and interview form and content summarize. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Multiple Regression Analysis.

The research results revealed that 1) level of political culture of the democratic affecting political development of politicians as a whole was at a moderate level. When considering each aspect from the most to least, it was found that not having a dictatorial mind was at the highest average, followed by constructive criticism and reasoning. By optimistic, awareness of civic duty, participation in political activities, respecting the rules of democratic governance, and faith in democracy were at moderate levels. Adhering to the importance and dignity of the person was at the lowest level. 2) The analysis results on political culture of the democratic found that 5 aspects including respecting the rules of democratic governance, participation in political activities, optimistic, constructive criticism and reasoning, not having a dictatorial mind affecting political development of local politicians in Nonthaburi province at 50.30% with statistically significant level of .01 , and 3) political development guideline of politicians in Nonthaburi province must carry out promotions regarding the democratic system and political culture. All parties join in preventing and suppressing corruption, develop the political system to be efficient and people must participate in political activities, votes and express opinions in public activities.

Keywords: Political culture, Democratic, Politicians in Nonthaburi province

บทนำ

เมื่อ 80 กว่าปีที่แล้ว เราเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นการปกครองแบบประชาธิปไตย แต่ก็ทำได้เพียงการเปลี่ยนกลุ่มชนชั้นปกครอง จากกลุ่มคนในราชสกุลและ ชนชั้นสูงไปเป็นกลุ่มข้าราชการพลเรือนและทหารระดับสูง ซึ่งมีส่วนร่วมในการเข้ายึดอำนาจรัฐหรือที่เรียกว่า “กลุ่มคณะราษฎร” เท่านั้น และเมื่อ 40 กว่าปีที่แล้ว ขบวนการนิสิตนักศึกษาประชาชนอย่างเราๆ สามารถโค่นล้ม “เผด็จการทหาร-พลเรือน” ลงได้และตั้งใจที่จะสถาปนาระบอบประชาธิปไตยของ ประชาชนขึ้นแทน แต่ในท้ายที่สุด กลุ่มนักธุรกิจการเมืองทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ก็เข้ายึดครอง อำนาจรัฐ และสถาปนาระบอบ “ธุรกิจการเมือง” ขึ้นแทนระบอบประชาธิปไตย ในท้ายที่สุดการแข่งขัน ทางการเมืองภายใต้ระบอบธุรกิจการเมือง ก็พัฒนาไปเป็นระบบธุรกิจการเมืองผูกขาดแบบเบ็ดเสร็จ เมื่อ กลุ่มทุนใหญ่สามารถเข้ายึดครองอำนาจรัฐ ได้อย่างสมบูรณ์ภายใต้กติกาของรัฐธรรมนูญปี 2540 ที่ออกแบบให้พรรคการเมืองมีอำนาจเหนือ สส.ให้ สส. ทุกคนต้องสังกัดพรรคการเมือง และต้องอยู่ภายใต้ การควบคุมของพรรคฯ และให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากการเลือกตั้งกลไกเหล่านี้ทำให้กลุ่มธุรกิจซึ่งเป็น ทุนขนาดใหญ่วางแผนยึดอำนาจรัฐโดยการซื้อพรรคการเมืองต่างๆ มาไว้ในมือ และจัดตั้งรัฐบาลเสียงข้างมากแบบเด็ดขาดในสภา พร้อมกับใช้กลอุบายแทรกแซงและบ่อนทำลายองค์กรอิสระ สื่อมวลชน กลุ่ม การเมืองที่ไม่ยอมเข้าเป็นพวกตนเองให้อ่อนแอ และไม่สามารถตรวจสอบถ่วงดุลรัฐบาลได้รัฐไทยจึงมี รัฐบาลเผด็จการที่มาจากการเลือกตั้ง และใช้อำนาจโดยมิชอบอย่างกว้างขวางมากที่สุดในประวัติศาสตร์ จนกระทั่งเรามีรัฐบาลที่มาจากการจัดตั้งของคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติเพื่อทำหน้าที่ปฏิรูปประเทศไทยเพื่อก้าวไปสู่ความเป็นประชาธิปไตยที่มั่นคงต่อไป หลักการพื้นฐานของระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้น ถือว่าการมีส่วนร่วมในการปกครองโดยตรงของประชาชน หรือที่เรียกว่า “ประชาธิปไตยทางตรง” นั้น มีความสำคัญเหนือกว่าและ มากกว่าประชาธิปไตยตัวแทน เพราะเป็นการที่เจ้าของอำนาจอธิปไตยตัวจริง เป็นผู้ใช้อำนาจโดยตรง ในขณะที่ระบบประชาธิปไตยตัวแทนนั้น เป็นการใช้อำนาจโดยตัวแทน ย่อมไม่เที่ยงตรงหรือดีเท่ากับการ ใช้อำนาจโดยเจ้าของอำนาจอธิปไตยตัวจริง รัฐบาลที่มาจากระบบตัวแทน จึงต้องยอมรับและเคารพหลักการ

ประชาธิปไตยทางตรง ต้องไม่เป็นปฏิปักษ์กับขบวนการประชาธิปไตยทางตรงอย่างเด็ดขาด เพราะรัฐบาลตัวแทน ทำตัวเป็นปฏิปักษ์กับเจ้าของอำนาจตัวจริงเมื่อใด ก็เท่ากับเป็นตัวแทนที่ทรยศหักหลังคนที่ เป็นเจ้าของอำนาจจริงนั่นเอง แต่รัฐในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ตัวแทนที่เราเป็นอยู่วันนี้เราใช้รัฐบาล ตัวแทนกันเสียจนเคยชิน และไม่ได้นำหลักการประชาธิปไตยทางตรงมาใช้กันอย่างจริงจังมาก่อน การ เข้าซื้อเสนอกฎหมาย การยื่นเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อปกป้องรัฐธรรมนูญ เป็นต้น แต่เราไม่เคยใช้ ขบวนการประชาธิปไตยทางตรงในการจัดการปกครองประเทศ หรือปฏิรูปประเทศอย่างเต็มรูปแบบ และ แทนที่ระบอบประชาธิปไตยตัวแทนที่เราเคยชินกันมาแต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อถึงคราวนำมาใช้จริงๆ แม้จะ ใช้กันเพียงชั่วคราว ก็ยังจำเป็นต้องออกแบบระบบสถาบัน และกระบวนการทางการเมืองกันใหม่ต้องทำความเข้าใจกับสาธารณชน ต้องสร้างกลไกให้ประชาชนพลเมืองมาร่วมคิด ร่วมตัดสินใจทางการเมืองได้โดยตรง (นายพิศิษฐ์ ลีลาวชิโรภาส, 2559 : 6-7)

การพัฒนาทางการเมืองมีความสำคัญต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมาก เพราะว่าการที่การปกครองในระบอบประชาธิปไตยจะสมบูรณ์ได้นั้นต้องส่งเสริมให้มีการพัฒนาทั้งระบบ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ประชากร ให้มีเสถียรภาพ รวมทั้งต้องส่งเสริม การมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนให้มีบทบาทมากยิ่งขึ้น ด้านการเมืองต้องเสริมสร้าง ระบบ การเมือง รัฐบาลต้องมีนโยบายการบริหารและพัฒนาประเทศให้ครอบคลุมถึงความต้องการของ ประชาชนอย่างรอบด้าน โดยสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งต้องส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมือง แบบประชาธิปไตย โดยปลูกฝังให้ประชาชนมีจิตสำนึก มีความรู้เห็นคุณค่าของระบอบ ประชาธิปไตย ด้านเศรษฐกิจ ต้องพัฒนาเศรษฐกิจ โดยรัฐบาล ต้องบริหารให้มีมาตรฐานการครองชีพ สูงขึ้น การกระจายรายได้เท่าเทียมกัน การพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและ ส่งเสริมให้ระบบเศรษฐกิจมีเสถียรภาพทั้งภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม และด้านสังคมต้อง ให้การศึกษา ระดับพื้นฐานแก่ประชาชน ให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยประชาชนนั้นนับได้ว่ามีบทบาทที่สำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาการเมือง การปกครองใน ระบอบประชาธิปไตย ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นทางตรงและ ทางอ้อม ในรูปแบบของการร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมดำเนินการ

ทุก ๆ เรื่องที่มีผลกระทบต่อชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งต้องเพิ่มการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ของประชาชนด้วย ทั้งนี้ รัฐบาลสามารถนำความคิดเห็น ความต้องการ ของประชาชน ไปประกอบการพิจารณาเพื่อกำหนดนโยบาย พื้นฐานแห่งรัฐ เพื่อเป็นการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมีความก้าวหน้าและพัฒนาแบบยั่งยืนต่อไป (นายพิศิษฐ์ สีสลาวชิโรภาส, 2559 : 8)

ซึ่งสอดคล้องกับลิขิต ชีรวะดิน (2550 : 5-7) ที่กล่าวไว้ว่าหลายคนมองข้ามความจริงที่ว่า การพัฒนาเศรษฐกิจไม่ สามารถจะดำเนินไปได้ถ้าขาดการพัฒนาทางการเมือง ตัวแปรทางการเมืองโดย เฉพาะอย่างยิ่งเสถียรภาพทางการเมืองและระบบการเมืองซึ่งสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม รวมสรรพกำลังทั้ง ทรัพยากรมนุษย์และทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อพัฒนาประเทศอันจะนำไปสู่ความเจริญทางเศรษฐกิจ ความเสมอภาคทางสังคม การพัฒนาสิทธิเสรีภาพ และประชาธิปไตยเป็นตัวแปรที่สำคัญ ซึ่งจะมีผลต่อศักยภาพในการพัฒนา ประเทศชาติและสังคมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ในสังคมนานาชาติ สาเหตุสำคัญประการหนึ่งของการมองข้ามตัวแปรทางการเมืองนี้ก็เนื่องจากความเชื่อว่าเมื่อเศรษฐกิจดีแล้วสังคมก็จะดีตาม แต่หลายคนมองข้าม ความจริงที่ว่า ถ้าการเมืองไม่มีเสถียรภาพ เกิดความขัดแย้งโดยใช้ความ รุนแรงจนนำไปสู่การไร้เสถียรภาพ ย่อมมีผลกระทบโดยตรงต่อเศรษฐกิจและสังคม ในส่วนนี้นั้นอาจเป็นเพราะเหตุว่าผู้บริหารประเทศมุ่ง เน้นในเรื่องปากท้องของประชาชน จึงวางแผนพัฒนา ดังกล่าวโดยนักเศรษฐศาสตร์ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ใน เรื่องการเมืองหรือรัฐศาสตร์ จนนำไปสู่การเสียดุลระหว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และทางการเมือง ผลสุดท้ายก็นำไปสู่ความเสียหายอย่างหนักต่อสังคมโดยรวม

ส่วนวัฒนธรรมทางการเมืองของไทยที่เป็นสาเหตุทำให้ประชาธิปไตยในประเทศไทยขาดความต่อเนื่องและมั่นคง มีหลายวัฒนธรรม เช่น 1) วัฒนธรรมทางการเมืองแบบอำนาจนิยมและระบบอุปถัมภ์ : เอกลักษณ์ของสังคมไทย ได้แก่ วัฒนธรรมทางการเมืองแบบอำนาจนิยมคือ ลักษณะแนวโน้มที่สมาชิกในสังคมเห็นว่า “อำนาจคือธรรม” หรือ “อำนาจคือความถูกต้อง” ความเห็นของผู้มีอำนาจย่อมถูกต้องเสมอและจำเป็นที่ผู้ถูกปกครองจะต้องปฏิบัติตาม

เคารพเชื่อฟัง ยกย่องและเกรงกลัวผู้มีอำนาจ เพราะการมีอำนาจเป็นผลมาจาก “บารมี” ที่ได้สั่งสมมาแต่กาลอดีตชาติ และ **ระบบอุปถัมภ์** จะประกอบด้วยผู้อุปถัมภ์และผู้รับการอุปถัมภ์ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ของคน 2 ฝ่ายที่ไม่เท่าเทียมกัน โดยฝ่ายหนึ่งยอมรับอิทธิพลและความคุ้มครองของฝ่ายที่มีอำนาจเหนือกว่า ระบบอุปถัมภ์ของไทยมีที่มาจาก “ระบบไพร่” และ “ระบบศักดินา” กล่าวคือ **มูลนาย** อันได้แก่ พระมหากษัตริย์ เจ้านาย (พระบรมวงศานุวงศ์) และขุนนางซึ่งเป็นชนชั้นปกครอง คือมีศักดินาตั้งแต่ 400 ไร่ขึ้นไปจะมีไพร่ในสังกัดที่ต้องคอยควบคุมดูแล ทุกวันนี้ระบบอุปถัมภ์กลับยิ่ง “สยายปีก” ครอบคลุมทุกภาคส่วนของประเทศ ในหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และกลายเป็น “ความเคยชิน” เป็นนิสัย หรือเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติแบบปกติของคนไทยไปแล้ว เช่น เมื่อข้าราชการถูกตรวจสอบจรรยาบรรณโดยใบอนุญาตขับขี่ สิ่งแรกที่คนไทยคิดคือมีคนรู้จักที่เป็นตำรวจแล้วพอจะช่วยให้เราได้หรือไม่ ในทางกลับกันผู้ที่ไม่นิยมหรือต่อต้านระบบอุปถัมภ์กลับประสบปัญหาในการทำงาน และถูกมองว่า “แปลก” เช่น กรณีการแต่งตั้งพี่น้อง พรรคพวกเพื่อนฝูงให้ได้รับตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงานที่ตนมีอำนาจ หากใครไม่ทำเช่นนี้ ก็สร้างความไม่พอใจให้แก่บรรดาพี่น้องพรรคพวกเพื่อนฝูง และหาว่า “ไม่เอาพี่เอาน้อง” หรือ “ไม่เอาเพื่อนเอาฝูง” 2) วัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้า : พฤติกรรมขาดการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของสังคมไทย หากท่านทั้งหลายสังเกตประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองของไทยแต่อดีตจนถึงปัจจุบันจะพบว่า “ตัวละครในทางการเมือง” ล้วนแล้วแต่เป็นกลุ่มผู้ใช้อำนาจปกครองประเทศทั้งสิ้น ยกตัวอย่างเช่น ในสมัยกรุงศรีอยุธยา มีเหตุการณ์การแย่งชิงพระราชบัลลังก์อยู่บ่อยครั้ง โดยผู้ก่อการทั้งหมดอยู่ในชนชั้นเจ้านาย พระบรมวงศานุวงศ์ชั้นสูง เช่น กรณีขุนหลวงพ่อยกกำลังมาแต่สุพรรณบุรีเพื่อบังคับเอกราชสมบัติจากสมเด็จพระนารายณ์มหาราช กรณีขุนพิเรนทรเทพโค่นล้มขุนวรราชาภิเษกและแม่อยู่หัวศรีสุดาจันทร์เพื่อถวายเป็นราชสมบัติแด่พระเพทราชา หรือไม่ผู้ก่อการก็เป็นขุนนางระดับสูงในราชสำนัก เช่น เจ้าพระยาโกษาธิบดีโสมพะมิตรสำเร็จโทษสมเด็จพระเชษฐาธิราชและพระอาทิตย์วงศ์ พระราชโอรสในสมเด็จพระเจ้าทรงธรรมแล้วปราบดาภิเษกเป็นสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง หรือกรณีพระเพทราชา จางวางกรมช้าง ร่วมมือกับขุนหลวงสรศักดิ์ชิงราชสมบัติจากสมเด็จพระนารายณ์มหาราชในเวลาที่กำลังทรงประชวร

หนัก เป็นต้น ไม่ปรากฏว่าประชาชนทั่วไปหรือชนชั้นไพร่เข้ามามีส่วนร่วมโดยตรงในกิจกรรมทางการเมืองเหล่านั้น เพราะประชาชนเห็นว่าเป็นเรื่อง “บุญญาธิการ” ของแต่ละคนที่จะได้ครองแผ่นดิน มิใช่เรื่องของไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินอย่างพวกตน กล่าวโดยสรุปได้ว่า “สัมพันธภาพเชิงอำนาจ” ในช่วงก่อนปี พ.ศ.2475 เป็นเรื่องระหว่าง พระมหากษัตริย์ – เจ้านาย – ขุนนาง ส่วนในช่วงหลังปี พ.ศ. 2475 เป็นการแย่งชิงอำนาจของพรรคการเมือง – กองทัพ – กลุ่มทุนทางการเมืองเท่านั้น แต่ประชาชนซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนระบอบประชาธิปไตยกลับมิได้เข้ามาร่วมเล่น “เกมการเมือง” เหล่านั้นเลย เพราะประชาชนคนไทยส่วนใหญ่ยังมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้าที่เพิกเฉยต่อการมีส่วนร่วมในการปกครองอยู่มากนั่นเอง

วัฒนธรรมทางการเมืองที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาทางการเมืองไทย คือเนื่องจากวัฒนธรรมทางการเมืองแบบอำนาจนิยม แบบไพร่ฟ้าและความสัมพันธ์ในระบบอุปถัมภ์ที่ฝังรากลึกอยู่ใน “จิตสำนึก” ของคนไทยและความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ที่ชาวสยามทั้งประเทศมิได้เป็นผู้เรียกร้องประชาธิปไตยด้วยตนเอง มีส่วนทำให้ประเทศไทยประสบปัญหาทางการเมืองอยู่เสมอไม่ว่ารัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งหรือรัฐบาลที่มาจากการรัฐประหารในอดีตก็มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบเดียวกัน ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันก็มีที่มาจากระบบอุปถัมภ์ ปัญหาการขาดเสถียรภาพของระบบรัฐธรรมนูญ เพราะมีการรัฐประหารอยู่เนือง ๆ ก็เกิดจากวัฒนธรรมทางการเมืองแบบอำนาจนิยม แม้ว่าการรัฐประหารแต่ละครั้งได้ยกเลิกรัฐธรรมนูญและสร้างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ขึ้นมาก็ฉบับก็ตาม แต่สิ่งหนึ่งซึ่งยังไม่เคยเปลี่ยนแปลงไปจากสังคมไทยก็คือ สังคมไทยยังขาดความเข้าใจในหลักการและขาด “ความเป็นประชาธิปไตย” แต่ยังคงยึดมั่นในวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไทย ๆ ที่มีแนวคิดแบบไพร่ฟ้า อำนาจนิยมและความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ (นายฉันทิ์ สันตะพันธุ์, 2549 : 1-2)

ด้วยสาเหตุและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจทำการวิจัยเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี โดยมุ่งศึกษาวิเคราะห์วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

ส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี เพื่อหาแนวทางการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรีให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อวิเคราะห์วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี
3. เสนอแนวทางการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี

สมมติฐานในการวิจัย

1. วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี
2. วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการยึดมั่นหลักความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล ส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี
3. วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการเคารพกติกาของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี
4. วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี
5. วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการมีความสำนึกในหน้าที่พลเมือง ส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี
6. วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการมองโลกในแง่ดีส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของในจังหวัดนนทบุรี
7. วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผลส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี
8. วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ด้านการไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนันทบุรี” เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี mixed methods research ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) และเสริมด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไปที่พักอาศัยอยู่ในจังหวัดนันทบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 1,295,916 คน (ที่มาสถิติจังหวัดนันทบุรี, 2565) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไปที่พักอาศัยอยู่ในจังหวัดนันทบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 1,295,916 คน (ที่มาสถิติจังหวัดนันทบุรี, 2565) ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี และมอร์แกน Krejcie and Morgan (1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 400 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยทำการกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด จำนวน 15 คน จำแนกเป็นนักการเมืองท้องถิ่น จำนวน 5 คน ผู้ที่ผ่านการลงสมัครเลือกตั้ง จำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือแบบสอบถาม (questionnaire) ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ เป็นต้น

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในจังหวัดนันทบุรี วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย จำนวน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้านการยึดมั่นหลักความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล ด้านการเคารพกติกาของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ด้านการมีความสำนึกในหน้าที่พลเมือง ด้านการมองโลกในแง่ดี ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล และด้านการไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการ รวมมีคำถามทั้งหมดจำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาทางการเมือง จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความเท่าเทียมกัน ด้านความสามารถของระบบการเมือง ด้านการแบ่งโครงสร้างทางการเมือง

ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีเหตุมีผล และด้านความเป็นอิสระของระบบย่อย รวมมีคำถามทั้งหมดจำนวน 21 ข้อ คำถามเป็นคำถามเชิงบวก (positive) คือ คำถามสนับสนุน โดยแบบสอบถามขอข้อคำถามเป็นมาตรฐานประมาณค่าของของลิเคิร์ท (Likert Scale) กำหนดน้ำหนักคะแนน (scoring) ของตัวเลือกสำหรับแบบสอบถามที่เป็นลักษณะเชิงบวก ได้ดังนี้

วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย	ค่าคะแนนเชิงบวก	ค่าคะแนนเชิงลบ
วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยมากที่สุด	5	1
วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยมาก	4	2
วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยปานกลาง	3	3
วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยน้อย	2	4
วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยน้อยที่สุด	1	5

การพัฒนาทางการเมืองของนักการเมือง	ค่าคะแนนเชิงบวก	ค่าคะแนนเชิงลบ
การพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองมากที่สุด	5	1
การพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองมาก	4	2
การพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองปานกลาง	3	3
การพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองน้อย	2	4
การพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองน้อยที่สุด	1	5

กำหนดวิธีการแปลความหมายของข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยใช้ค่าเฉลี่ยของประชากรและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากรและกำหนดความหมายตามขอบเขตค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนน	ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 หมายถึง	ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60 หมายถึง	ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 หมายถึง	ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 หมายถึง	ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 หมายถึง	ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมากที่สุด

คะแนน	ระดับการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมือง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 หมายถึง	ระดับการพัฒนาทางการเมืองน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60 หมายถึง	ระดับการพัฒนาทางการเมืองน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 หมายถึง	ระดับการพัฒนาทางการเมืองปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 หมายถึง	ระดับการพัฒนาทางการเมืองมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 หมายถึง	ระดับการพัฒนาทางการเมืองมากที่สุด

การทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson productmoment correlaltion coefficient) สำหรับการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยทั่วไปอาจใช้เกณฑ์ ดังนี้

ค่า r	ระดับความสัมพันธ์
.91 - 1.00	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก
.71 - .90	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
.51 - .70	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
.31 - .50	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
.01 - .30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก
.00	ไม่มีความสัมพันธ์

เครื่องหมาย +,- หน้าตัวเลขสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ จะบอกทิศทางความสัมพันธ์เมื่อ

r มีเครื่องหมาย + หมายถึง การมีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางเดียวกัน (ตัวแปรหนึ่งมีค่าสูงอีกตัวแปรหนึ่งจะมีค่าสูงไปด้วย)

r มีเครื่องหมายเป็น - หมายถึง การมีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางตรงข้ามกัน (ตัวแปรหนึ่งมีค่าสูงอีกตัวแปรหนึ่งจะมีค่าต่ำ)

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี หนังสือ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

2. นำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้ามารสร้างเป็นแบบสอบถาม

3. นำเสนอร่างแบบสอบถามให้แก่คณะกรรมการควบคุมดัชนีพนธ์ทำการตรวจสอบ

4. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คณะกรรมการควบคุมดัชนีพนธ์ให้คำแนะนำ

5. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ทำการตรวจสอบ ประเมินโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง IOC (item objective congruence index) เป็นรายบุคคลว่าข้อคำถามแต่ละข้อสามารถวัดได้ตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

ถ้าคำถามวัดได้ตรงจุดประสงค์	ได้ +1 คะแนน
ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตรงจุดประสงค์หรือไม่	ได้ 0 คะแนน
ถ้าคำถามวัดได้ไม่ตรงจุดประสงค์	ได้ -1 คะแนน

แล้วนำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทุกคนที่ได้ประเมินมากรองลงในแบบวิเคราะห์ ความสอดคล้องข้อคำถามกับจุดประสงค์เพื่อหาค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถาม ดังนี้

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ทำการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและได้ให้คำแนะนำในการนำไปปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงตามคำแนะนำของคณะกรรมการจนได้แบบสอบถามที่มีความตรงตามเนื้อหา โดยผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ของข้อคำถามกับจุดประสงค์ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ โดยมีค่า IOC เท่ากับ 1 (ภาคผนวก ก) จากนั้นนำไปสู่กระบวนการตรวจสอบความเที่ยงตรง (reliability)

3. การนำแบบสอบถามไปทดลอง (try out) กับประชาชนในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตร ดังนี้

จากการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .93 ซึ่งมีค่าสูง จึงนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อที่จะให้ได้ข้อมูลที่ตรงต่อ วัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้ตั้งเอาไว้ โดยวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขออนุญาตจัดทำหนังสือจากคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี เพื่อขอความ อนุเคราะห์ จากกลุ่มตัวอย่างที่จะแจกแบบสอบถาม คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปใน จังหวัดนนทบุรีเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด พร้อมหนังสือของคณะรัฐศาสตร์ และ หนังสือขอความร่วมมือจากผู้วิจัย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นประชาชนในจังหวัด นนทบุรีโดยวิธีการออกพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. นำแบบสอบถามที่ได้มาพิจารณาความสมบูรณ์เรียบร้อยทำการลงรหัสส่งข้อมูลไป วิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการประมวลผลข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนแต่ละฉบับ
2. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยมีรายละเอียด ดังนี้
 - 2.1 การวิจัยสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และ หาค่าร้อยละ
 - 2.2 การวิจัยระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในจังหวัดนนทบุรี วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบกับเกณฑ์
 - 2.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยส่งผลต่อการ พัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุปในการวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งส่วนใหญ่ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์จะเป็นข้อความบรรยาย (Descriptive) ซึ่งได้จากการสังเกต สัมภาษณ์และการจดบันทึกวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย Mean ($\bar{X}$)

2.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน Standard deviation (S. D.)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบความสัมพันธ์ใช้การวิเคราะห์สมการถดถอย หรือสมการพหุคูณ วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมือง ในจังหวัดนนทบุรี วิธีที่เหมาะสมที่สุดเป็นวิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยอาศัยตัวแปรอิสระเป็นตัวแปรพยากรณ์ ด้วยวิธีการเลือกแบบคัดเลือกเข้า (Enter Method) ตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ

ผลการวิจัย

1) ระดับและลำดับการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = .81) เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน ด้านความเท่าเทียมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 1.16) รองลงมา ด้านความเป็นอิสระของระบอบย่อย ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = .92) ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีเหตุมีผล ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = .85) ด้านการแบ่งโครงสร้างทางการเมือง ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .91) และด้านความสามารถของระบบการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 1.26)

2) การวิเคราะห์ถดถอยพหุ : วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนันทบุรี พบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนันทบุรี โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ .070, .032, .307, .102, .001, .123, .348, และ .309 ค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนาย (R^2) เท่ากับ .50.30 สามารถทำนาย วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนันทบุรี ได้ร้อยละ 50.30

สมการที่ได้จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้ามาสมการ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .525 + .348(X_7) + .309(X_8) + .307(X_3) + .123(X_6) + .102(X_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .466 (X_3) + .442 (X_8) + .427 (X_7) + .156 (X_4) + .127 (X_6)$$

3) สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนันทบุรี จำนวน 15 คน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การศรัทธาในระบอบประชาธิปไตยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนันทบุรี เพราะว่่านักการเมืองในจังหวัดนันทบุรี ได้แสดงออกถึงการมีความศรัทธาในระบอบประชาธิปไตยให้เห็นชัดเจน เช่น พฤติกรรมยอมรับความเท่าเทียมกันในสิทธิทางการเมืองยอมรับความเท่าเทียมกันทางกฎหมาย และยอมรับความเท่าเทียมกันเรื่องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการดำรงชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพจากการให้บริการของรัฐ ต่อสู้เพื่อสิทธิของตนเองและเคารพสิทธิของผู้อื่นด้วยการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และช่วยปกป้องคุ้มครองและรักษาสหิทธิประโยชน์ให้กับประชาชนในพื้นที่อย่างเต็มความสามารถ ยึดหลักของความเสมอภาค เสรีภาพและศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ ในการทำหน้าที่ในฐานะตัวแทนของประชาชนชาวจังหวัดนันทบุรีได้ความตั้งใจด้วยดีเสมอมา

2. การยึดมั่นหลักความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคลส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี เพราะนักการเมืองส่วนใหญ่เข้าใจว่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มีความสำคัญ ดังนั้น ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ต้องได้รับการคุ้มครองและได้รับความยุติธรรมจากรัฐตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้รับรองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไว้

3. การเคารพในกติกาของการปกครองระบอบประชาธิปไตยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรีมาก เพราะกติกาของการปกครองระบอบประชาธิปไตย คือ เคารพในกฎหมายรัฐธรรมนูญ เคารพในกติกาการเลือกตั้ง เคารพเสียงข้างมาก เคารพเหตุผลมากกว่าบุคคล เคารพกติกาของสังคม เคารพในสิทธิและเสรีภาพของมนุษย์ และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

4. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี เพราะว่าการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยเป็นเรื่องสำคัญมากสำหรับการปกครองระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากเป็นวิธีการที่ประชาชนจะได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการออกเสียงเลือกตั้งตัวแทนให้ไปทำหน้าที่ในการบริหารประเทศ

5. การมีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี เพราะว่าการเมืองในจังหวัดนนทบุรี ได้แสดงออกให้เห็นถึงการมีความสำนึกในหน้าที่พลเมือง ด้วยการต่อสู้ในสภาเพื่อปกป้องสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ด้วยความกล้าหาญ กล้าพูด กล้าคิด กล้าที่จะลงมือทำ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความกตัญญูต่อพ่อแม่ ต่อผู้ปกครอง ต่อครูบาอาจารย์ และต่อประชาชนอย่างแท้จริง

6. การมองโลกในแง่ดีส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรีมีหลายวิธี ดังนี้ 1) จริงใจกับคำพูดของตัวเอง และลงมือทำตามสิ่งที่ได้พูดไว้ 2) เรียนรู้ที่จะสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ 3) ความน่าเชื่อถือใช้เวลาในการสร้าง 4) ใช้เวลาค่อยๆ คิด ตัดสินใจ ก่อนที่จะลงมือทำ 5) ให้คุณค่ากับความสัมพันธ์ที่เราได้อยู่ 6) พัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม 7) จริงใจ 8) ช่วยคนอื่นเมื่อสามารถช่วยได้เสมอ 9) อย่าซ่อนความรู้สึกของตัวเอง 10) ไม่ต้องคอยโปรโมทตัวเองอยู่ตลอดเวลา 11) ทำในสิ่งที่เราคิดว่าถูกต้อง และ 12) ยอมรับในความผิดพลาด

7. การวิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผลส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี เพราะการวิพากษ์เพื่อพิจารณาแสวงหาคำตอบที่มีความ

สมเหตุสมผล ประโยชน์ของการคิดวิพากษ์ช่วยให้เชื่อในสิ่งที่ถูกต้อง เชื่ออย่างมีเหตุผล ช่วยให้คิดอย่างรอบคอบครบถ้วน ช่วยแก้ปัญหาค้นคว้าสรุปลง ส่วนการวิจารณ์เป็นการพิจารณาเทคนิคหรือกลวิธีที่แสดงออกมานั้น ให้เห็นว่าน่าคิด น่าสนใจ น่าติดตามมีชั้นเชิงยกย่อนหรือตรงไปตรงมา องค์ประกอบใดมีคุณค่าน่าชมเชย องค์ประกอบใดน่าท้วงติงหรือบกพร่องอย่างไร การวิจารณ์ สิ่งใดก็ตามจึงต้องใช้ความรู้ มีเหตุมีผล มีหลักเกณฑ์ และมีความรอบคอบด้วย โดยเฉพาะการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล

8. การไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี เพราะนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี เข้าใจในสถานการณ์ทางการเมืองของประเทศเป็นอย่างดี คือ ถ้าหากเกิดสถานการณ์วิกฤติทางการเมือง ทหารจะเข้ามายึดอำนาจและปกครองแบบเผด็จการทางทหาร การปกครองแบบเผด็จการไม่เหมาะสมกับประเทศไทย และการมอบอำนาจการปกครองประเทศให้แก่ผู้นำเพียงคนเดียวเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี มีการอภิปรายผล ดังนี้

1. วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ระดับมาก 2 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน และระดับน้อย 1 ด้าน ด้านการไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ และมีเหตุผล ด้านการมองโลกในแง่ดี ด้านความสำนึกในหน้าที่พลเมือง ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ด้านการเคารพกติกาของการปกครองแบบระบอบประชาธิปไตย ด้านการศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย และด้านการยึดมั่นหลักความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำราญ ทองสิงห์คลี (2555) ได้ศึกษาเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของพนักงานส่วนตำบล อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า (1) พนักงานส่วนตำบล มีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ยึดมั่นและเชื่อถือในความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล เคารพในกติกาของการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง เป็นผู้มีความสำนึกในหน้าที่

พลเมืองของตนมีความเชื่อมั่นในตนเอง มองโลกในแง่ดี มีความไว้วางใจเพื่อนมนุษย์ วิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ ไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการ (2) พนักงานส่วนตำบลมีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยไม่ว่าหญิงหรือชายควรมีสิทธิในทางการเมืองสามารถที่จะพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า มีความสำนึกในหน้าที่พลเมือง มีการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลต่อผู้บริหารประเทศ

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการยึดมั่นหลักความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนในจังหวัดนนทบุรี มองว่าศักดิ์ศรีของบุคคลอาจไม่สำคัญเท่ากับ วัฒนธรรมทางการเมืองด้านอื่นมากกว่า

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

1.1 ด้านการศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 4 ข้อ ท่านคิดว่าความศรัทธาต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่ไม่สร้างความวุ่นวายทางการเมืองส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ท่านคิดว่าความศรัทธาการใช้สิทธิเลือกตั้งส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรีท่านคิดว่าความศรัทธาต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี และ ท่านคิดว่าความศรัทธาต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยว่าเป็นการปกครองที่ดีที่สุดสำหรับประเทศไทยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำราญ ทองสิงห์คลี (2555) ได้ศึกษาเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของพนักงานส่วนตำบล อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า (1) พนักงานส่วนตำบล มีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ยึดมั่นและเชื่อถือในความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล เคารพในกติกาของการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง เป็นผู้มีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนมีความเชื่อมั่นในตนเอง มองโลกในแง่ดี มีความไว้วางใจเพื่อนมนุษย์ วิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ ไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการ (2) พนักงานส่วนตำบลมีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยไม่ว่าหญิงหรือชายควรมีสิทธิในทางการเมืองสามารถที่จะพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า มีความสำนึกในหน้าที่พลเมือง มีการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมี

เหตุผลต่อผู้บริหารประเทศ **ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด** ได้แก่ ท่านคิดว่าความศรัทธาต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยว่าเป็นการปกครองที่ดีที่สุดสำหรับประเทศไทยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนในจังหวัดนนทบุรี มีทัศนคติ ไม่ดีต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

1.2 ด้านการยึดมั่นหลักความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล โดยรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ และระดับน้อย 3 ข้อ ท่านคิดว่าการยึดมั่นในหลักการปกครองที่ให้ผู้หญิงและผู้ชายควรมีสติในทางการเมืองเท่ากันส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ นักการเมืองที่ไม่ยึดมั่นในสิทธิและไม่ยึดถือสิ่งที่ไม่เป็นผลกับประโยชน์ของตนส่งผลต่อความนิยมของท่าน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำราญ ทองสิงห์คลี (2555) ได้ศึกษาเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของพนักงานส่วนตำบล อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า (1) พนักงานส่วนตำบล มีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ยึดมั่นและเชื่อถือในความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล เคารพในกติกาของการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง เป็นผู้มีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนมีความเชื่อมั่นในตนเอง มองโลกในแง่ดี มีความไว้วางใจเพื่อนมนุษย์ วิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ ไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการ (2) พนักงานส่วนตำบลมีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยไม่ว่าหญิงหรือชายควรมีสติในทางการเมืองสามารถที่จะพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า มีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองมีการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลต่อผู้บริหารประเทศ **ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด** ได้แก่ นักการเมืองที่ไม่ยึดมั่นในสิทธิและไม่ยึดถือสิ่งที่ไม่เป็นผลกับประโยชน์ของตนส่งผลต่อความนิยมของท่าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนในจังหวัดนนทบุรี ยังยึดมั่นในสิทธิ ยึดถือสิ่งที่เป็นผลกับประโยชน์ของตน

1.3 ด้านการเคารพกติกาของการปกครองแบบระบอบประชาธิปไตย โดยรวม อยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 4 ข้อ ท่านคิดว่าการเคารพกติกาที่ว่าการบริหารประเทศของรัฐบาลต้องอยู่ภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ท่านคิดว่าการเคารพกติกาข้อ

ที่ว่าพรรคการเมืองที่ได้รับเสียงข้างมากจะได้เป็นพรรคแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี ท่านคิดว่าการคาดการณ์ดังกล่าวที่ว่านโยบายของรัฐบาลต้องได้รับการรับรองจากรัฐสภาส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี และ ท่านคิดว่าการคาดการณ์ที่ว่าเสียงข้างน้อยต้องได้รับความคุ้มครองในการปกครองระบอบประชาธิปไตยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำราญ ทองสิงห์ คลี (2555) ได้ศึกษาเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของพนักงานส่วนตำบล อำเภอกำแพง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า (1) พนักงานส่วนตำบล มีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ยึดมั่นและเชื่อถือในความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล เคารพในกติกาของการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง เป็นผู้มีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนเองมีความเชื่อมั่นในตนเองมองโลกในแง่ดีมีความไว้วางใจเพื่อนมนุษย์ วิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ ไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการ (2) พนักงานส่วนตำบลมีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยไม่ว่าหญิงหรือชายควรมีสิทธิในทางการเมืองสามารถที่จะพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า มีความสำนึกในหน้าที่พลเมือง มีการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลต่อผู้บริหารประเทศ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ท่านคิดว่าการคาดการณ์ที่ว่าเสียงข้างน้อยต้องได้รับความคุ้มครองในการปกครองระบอบประชาธิปไตยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนในจังหวัดนนทบุรี ยังยึดหลักประชาธิปไตยแบบเสียงข้างมาก จะได้เป็นพรรคแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล ทำให้ละเลย เสียงข้างน้อยต้องได้รับความคุ้มครอง

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 4 ข้อ การมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันของนักการเมืองได้ส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี การมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาคประชาชนส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี และ

การมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเพื่อถอดถอนนักการเมืองที่มีพฤติกรรมทุจริตต่อหน้าที่ส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำราญ ทองสิงห์คลี (2555) ได้ศึกษาเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของพนักงานส่วนตำบล อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า (1) พนักงานส่วนตำบล มีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ยึดมั่นและเชื่อถือในความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล เคารพในกติกาของการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง เป็นผู้มีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนมีความเชื่อมั่นในตนเอง มองโลกในแง่ดี มีความไว้วางใจเพื่อนมนุษย์ วิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ ไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการ (2) พนักงานส่วนตำบลมีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยไม่ว่าหญิงหรือชายควรมีสิทธิทางการเมืองสามารถที่จะพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า มีความสำนึกในหน้าที่พลเมือง มีการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลต่อผู้บริหารประเทศ **ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด** ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเพื่อถอดถอนนักการเมืองที่มีพฤติกรรมทุจริตต่อหน้าที่ส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนในจังหวัดนนทบุรี คิดว่า การไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทน สำคัญกว่า การเข้าชื่อเพื่อถอดถอนนักการเมืองที่มีพฤติกรรมทุจริตต่อหน้าที่ ซึ่งอาจเกิดอันตรายต่อตนเองได้

1.5 ด้านความสำนึกในหน้าที่พลเมือง โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ข้อ ท่านคิดว่าการที่ประชาชนเคารพและการปฏิบัติตามกฎหมายการเลือกตั้งอย่างเคร่งครัดส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ท่านคิดว่าการที่ประชาชนไม่รับสินบนจากผู้สมัครรับเลือกตั้งส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี และ ท่านคิดว่าการที่ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อเลือกคนดีเข้าสภาด้วยใจบริสุทธิ์ส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำราญ ทองสิงห์คลี (2555) ได้ศึกษาเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของพนักงานส่วนตำบล อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า (1) พนักงานส่วนตำบล มีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ยึดมั่นและเชื่อถือใน

ความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล เคารพในกติกาของการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและ การปกครอง เป็นผู้มีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนมีความเชื่อมั่นในตนเอง มองโลกในแง่ดี มีความไว้วางใจเพื่อนมนุษย์ วิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ ไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการ (2) พนักงานส่วนตำบลมีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยไม่ว่าหญิงหรือชายควรมีสติในทางการเมืองสามารถที่จะพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า มีความสำนึกในหน้าที่พลเมือง มีการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลต่อผู้บริหารประเทศ **ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด** ได้แก่ ท่านคิดว่าการที่ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อเลือกคนดีเข้าสภาด้วยใจบริสุทธิ์ส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนประชาชนในจังหวัดนนทบุรี เคารพและการปฏิบัติตามกฎหมายการเลือกตั้งอย่างเคร่งครัด แต่การรับสินบนจากผู้สมัครรับเลือกตั้งถือเป็นผลพลอยได้

1.6 ด้านการมองโลกในแง่ดี โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 4 ข้อ ท่านคิดว่าการที่ประชาชนมีความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่างกันส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมา ท่านคิดว่าการที่ประชาชนมองว่านักการเมืองส่วนใหญ่มีนิสัยเห็นแก่ตัวส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี ท่านคิดว่าการที่ประชาชนมองว่านักการเมืองส่วนใหญ่เป็นคนดีส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี และท่านคิดว่าการที่ประชาชนมองว่านักการเมืองส่วนใหญ่ต้องการเข้ามาดำรงตำแหน่งในรัฐบาลเพื่อผลประโยชน์ของตนเองและพวกพ้องส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำราญ ทองสิงห์คลี (2555) ได้ศึกษาเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของพนักงานส่วนตำบล อำเภอลำสนธิ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า (1) พนักงานส่วนตำบล มีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ยึดมั่นและเชื่อถือในความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล เคารพในกติกาของการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองเป็นผู้มีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนมีความเชื่อมั่นในตนเอง มองโลกในแง่ดี มีความไว้วางใจเพื่อนมนุษย์ วิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ ไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการ (2) พนักงานส่วนตำบลมีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรม

ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยไม่ว่าหญิงหรือชายควรมีสิทธิทางการเมืองสามารถที่จะพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้ามีความสำนึกในหน้าที่พลเมือง มีการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลต่อผู้บริหารประเทศ **ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด** ได้แก่ ท่านคิดว่าการที่ประชาชนมองว่านักการเมืองส่วนใหญ่ต้องการเข้ามาดำรงตำแหน่งในรัฐบาลเพื่อผลประโยชน์ของตนเองและพวกพ้องส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนประชาชนในจังหวัดนนทบุรี มีความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่างกัน บางส่วน มองว่านักการเมืองส่วนใหญ่มีนิสัย เห็นแก่ตัว การส่งคนดีเข้าสภามีน้อย

1.7 ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ระดับ ปานกลาง 2 ข้อ ท่านคิดว่าการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลเป็นสิ่งจำเป็นส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ท่านคิดว่าการที่ประชาชนวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลไม่มีประโยชน์อะไรและเป็นผลเสียแก่ตัวส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี และท่านคิดว่าการที่ประชาชนวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งอย่างสร้างสรรค์ส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรีมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำราญ ทองสิงห์คลี (2555) ได้ศึกษาเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของพนักงานส่วนตำบล อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า (1) พนักงานส่วนตำบล มีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ยึดมั่นและเชื่อถือในความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล เคารพในกติกาของการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง เป็นผู้มีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนมีความเชื่อมั่นในตนเอง มองโลกในแง่ดี มีความไว้วางใจเพื่อนมนุษย์ วิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ ไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการ (2) พนักงานส่วนตำบลมีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยไม่ว่าหญิงหรือชายควรมีสิทธิทางการเมืองสามารถที่จะพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า มีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองมีการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลต่อผู้บริหารประเทศ **ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด** ได้แก่ ท่านคิดว่าการที่ประชาชนมองว่านักการเมืองส่วนใหญ่ต้องการเข้ามาดำรงตำแหน่งในรัฐบาลเพื่อผลประโยชน์ของตนเองและพวกพ้องส่งผลต่อการ

พัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนประชาชนในจังหวัดนนทบุรี คิดว่า วิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลเป็นสิ่งไม่จำเป็น ไม่มีประโยชน์อะไรและ เป็นผลเสียแก่ตัว

1.8 ด้านการไม่มีจิตใจแบบเผด็จการ โดยรวม อยู่ในระดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ข้อ ความคิดที่ว่าหากสถานการณ์ทางการเมืองของประเทศอยู่ในภาวะวิกฤติทางการเมืองขึ้น ทหารควรจะเข้ามาเป็นผู้ระงับเหตุแห่งความวุ่นวายนั้นส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ความคิดที่ว่าในปัจจุบันประชาชนไม่ให้เกิดิรติผู้นำประเทศเหมือนเมื่อก่อน ส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี ความคิดที่ว่าการปกครองแบบเผด็จการเหมาะสมกับประเทศไทยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี และความคิดว่าการมอบอำนาจการปกครองประเทศให้แก่ผู้นำเพียงคนเดียวเป็นสิ่งที่ถูกต้องส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำราญ ทองสิงห์คลี (2555) ได้ศึกษาเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของพนักงานส่วนตำบลอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า (1) พนักงานส่วนตำบล มีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ยึดมั่นและเชื่อถือในความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล เคารพในกติกาของการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง เป็นผู้มีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนมีความเชื่อมั่นในตนเองมองโลกในแง่ดี มีความไว้วางใจเพื่อนมนุษย์ วิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ ไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการ (2) พนักงานส่วนตำบลมีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยไม่ว่าหญิงหรือชายควรมีสติในทางการเมืองสามารถที่จะพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า มีความสำนึกในหน้าที่พลเมือง มีการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลต่อผู้บริหารประเทศ **ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด** ได้แก่ ความคิดว่าการมอบอำนาจการปกครองประเทศให้แก่ผู้นำเพียงคนเดียวเป็นสิ่งที่ถูกต้องส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรีทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนประชาชนในจังหวัดนนทบุรี มองว่าการมอบอำนาจการปกครองประเทศให้แก่ผู้นำเพียงคนเดียวเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองในจังหวัดนนทบุรี จากงานวิจัยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดสมควรได้รับการเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนักการเมือง
 - พัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย
 - ปฏิบัติตามหลักการของประชาธิปไตย
 - ยึดมั่นในหลักความศักดิ์ศรีของบุคคล เคารพกติกา
 - ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมทางการเมือง
 - สื่อสารกับประชาชนอย่างโปร่งใส ตอบสนองความต้องการของประชาชน
 - พัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการปัญหา
2. ข้อเสนอแนะสำหรับประชาชน
 - ศึกษาความรู้เกี่ยวกับระบบประชาธิปไตยและวัฒนธรรมทางการเมือง
 - มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ลงคะแนนเสียง แสดงความคิดเห็น
 - ตรวจสอบการทำงานของนักการเมือง ติดตามนโยบายและโครงการต่าง ๆ
 - ร่วมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีเหตุมีผล
 - วิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์
 - ยึดมั่นในหลักการประชาธิปไตย เคารพกติกา สิทธิ และเสรีภาพ
3. ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - ส่งเสริมการศึกษาเกี่ยวกับระบบประชาธิปไตยและวัฒนธรรมทางการเมือง
 - ป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน
 - พัฒนาระบบการเมืองให้มีประสิทธิภาพ
 - ตอบสนองความต้องการของประชาชน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรเพิ่มพื้นที่การวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี ในเขตจังหวัดอื่น เช่น จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดอ่างทอง เป็นต้น
2. ควรเพิ่มเทคนิคการวิจัยที่สูงมากขึ้นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี
3. เพิ่มตัวแปรการวิจัยให้มากขึ้นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนนทบุรี

เอกสารอ้างอิง

- ฉานทิพย์ สันตะพันธุ์. (2549). วัฒนธรรมทางการเมืองของไทย : รัฐธรรมนูญที่แท้จริงซึ่งไม่เคยถูกยกเลิก. เรียกใช้เมื่อ 13 มกราคม 2566 จาก <http://publiclaw.net/publaw/view.aspx?id=1014>.
- ทินพันธ์ นาคะตะ. (2541). "นักคิดผู้ยิ่งใหญ่ของโลก : ปรัชญาและทฤษฎีการเมือง". กรุงเทพมหานคร: โครงการเอกสารและตำรา สมาคมรัฐประศาสนศาสตร์ นิต้า.
- _____. (2546). วิธีชีวิตไทย : วัฒนธรรมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่. กรุงเทพมหานคร: โครงการเอกสารและตำราสมาคมรัฐประศาสนศาสตร์ นิต้า.
- พิศิษฐ์ สีลาวชิโรภาส. (2559). ทิศทางระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยรัฐธรรมนูญ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ.
- _____. (2559). ทิศทางระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยรัฐธรรมนูญ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ)
- ลิขิต อีระเวคิน. (2527). ทฤษฎีพัฒนาการเมือง. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2539). การเมืองการปกครองของไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2550). สภาพพัฒนาการเมือง. ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 หน้า 5 -17. เรียกใช้เมื่อ 13 เมษายน 2566 จาก <http://kpi-lib.com/multim/Journal>

สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2537). การเมือง : แนวคิดและการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: เอส แอนด์ เจ กราฟฟิค.

_____. (2538). วัฒนธรรมทางการเมืองของชนชั้นกลางในสังคมไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

_____. (2539). การเมือง : แนวคิดและการพัฒนา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

_____. (2546). นโยบายสาธารณะ : แนวความคิด การวิเคราะห์และกระบวนการ. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.

_____. (2548). การเมืองการปกครองไทย พ.ศ. 1762 – 2500. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.

สำราญ ทองสิงห์คลี. (2555). วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของพนักงานส่วนตำบลอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

Krejcie R.V., and D.W. Morgan. (1970). “Determining Sample Size for Research Activities”. Educational and Psychological Measurement, 30(3).